

Gedragprotocol

Inleiding

Goede leerprestaties kunnen bereikt worden als leerlingen en leerkrachten met plezier naar school gaan. Een veilig klimaat en een prettige sfeer dragen hier sterk aan bij. Respect voor elkaar staat bij ons hoog in het vaandel evenals algemene fatsoensnormen en goede omgangsvormen.

Ook het bestuur van de stichting PrOo vindt het van groot belang dat op haar scholen een goede sfeer heerst waarin goed gewerkt kan worden. Zij hebben om dit te realiseren een veiligheidsprotocol opgesteld. In dit protocol wordt dit als volgt omschreven in hoofdstuk 2, uitgangspunten:

Onder een veilige school wordt verstaan;

- een plek waar rust heerst;
- waar leerlingen, personeel en ouder(s)/verzorger(s), hierna genoemd: ouders, zich thuis voelen en zich veilig weten;
- waar alle betrokkenen respectvol, prettig en vriendelijk met elkaar omgaan.

Onveiligheid is alles wat hierop inbreuk maakt.

In ons gedragsprotocol hebben we deze uitgangspunten als leidraad gebruikt.

We hebben op De Blerck afgesproken dat iedereen die bij de school betrokken is zich houdt aan het gedragsprotocol. Het gedragsprotocol is een soort handboek voor de betrokkenen van de Blerck (medewerkers, leerlingen en hun ouders). Hierin is te lezen wat van de school mag worden verwacht en wat wij van de ouders en de kinderen verwachten. Het zou mooi zijn als iedereen zich aan de omgangsregels zou houden. Maar helaas komt het voor dat de grens overschreden wordt. In dit protocol beschrijven we ook wat gedaan wordt wanneer regels overtreden worden.

Omgangsregels voor het personeel:

- Eerlijk duurt het langst, we houden ons aan de gemaakte afspraken, we liegen niet, we stelen niet;
- We nemen de kinderen serieus, laten hen in hun waarde en we respecteren elkaar;
- We tonen daadwerkelijke belangstelling voor het kind maar ook voor het werk;
- We maken duidelijke afspraken en komen deze ook na;
- We respecteren de eigendommen van de kinderen en van de school;
- We zijn open en eerlijk en waarderen positief;
- We laten ons niet ongunstig uit over een kind in het bijzijn van anderen;
- We roken niet op het schoolplein;
- We praten onder alle omstandigheden rustig en gebruiken correct Nederlands. (We onderkennen ons voorbeeldgedrag);
- We bespreken problemen, misverstanden enz. met diegene(n) die erbij betrokken zijn;
- We sluiten een vervelende situatie altijd positief af (we sturen een kind niet met een negatief gevoel naar huis);
- We gaan ervan uit dat we van fouten, onenigheid, ruzie e.d. kunnen leren;

- We zorgen voor een veilige en prettige sfeer in de groep
- We begroeten leerlingen bij binnenkomst en nemen afscheid aan het einde van de schooldag;
- We laten kinderen buiten schooltijd (in principe) niet alleen bij ons in de klas zijn en gaan niet op huisbezoek als het kind alleen thuis is.
- We nemen kinderen vanaf groep 3 (in principe) niet op schoot;
- We lopen niet zonder meer kleed- en/of doucheruimtes binnen, maar kloppen eerst aan om de kinderen de gelegenheid te bieden om bijvoorbeeld een handdoek om te slaan. Dit geldt zeker in situaties waar de omgang in het algemeen wat losser is, zoals tijdens kamp, schoolreis, sportdagen e.d.
- We zijn beschikbaar/bereikbaar wanneer een kind daarom vraagt;

Gedragsregels voor leerlingen:

- Eerlijk duurt het langst. We houden ons aan de gemaakte afspraken, we liegen niet, we stelen niet;
- Iedereen hoort erbij. We spelen en werken met iedereen samen. We vinden het allemaal prettig om erbij te horen;
- Pas op je woorden. Praat rustig met en tegen elkaar, dus niet schreeuwen. Laat een ander uitpraten zodat hij kan zeggen wat hij ergens van vindt. We gebruiken fatsoenlijke woorden en praten eerlijk en rechtstreeks tot anderen, we schelden niemand uit, roddelen niet (ook niet via sms, chatten e.d.).
- We gebruiken geen negatieve bijnamen
- Handen thuis. We respecteren elkanders lichaam en spullen en we gaan zorgvuldig met onze leefomgeving om;
- Rust in het gebouw! We lopen, met of zonder begeleiding, rustig in het schoolgebouw;
- We lossen ruzies, conflicten en meningsverschillen op door met elkaar in gesprek te gaan;
- We proberen zelf een ruzie uit te praten en op te lossen. Hierna kunnen we vergeven en vergeten;
- We zorgen ervoor dat een conflict van anderen niet (verder) escaleert;
- Als we iets doen hebben we altijd de keuze om iets wel of niet te doen. We zijn dus zelf verantwoordelijk voor onze daden en kunnen daarop aangesproken worden;
- Wij komen op tijd;
- We vinden het gewoon een ander te begroeten of gedag te zeggen;
- We vinden dat nieuwe kinderen op een goede manier moeten worden ontvangen. Zij moeten zich hier welkom voelen;
- Wij accepteren geen pestgedrag en erbij staan is meegedaan;
- We vinden dat deze regels op school en op het schoolplein gelden.

Wat verwachten wij van de ouders:

Wij verwachten dat ouders van onze school dit protocol onderschrijven en naar deze regels handelen en daarop aangesproken kunnen worden. Op De Blerck vinden we dat het personeel een voorbeeldfunctie heeft m.b.t. dit gedragsprotocol en spreekt het vanzelf dat wij hierop aanspreekbaar zijn.

Wij verwachten dat ouders hun feedback, klachten of problemen kenbaar maken bij de groepsleerkracht, interne begeleiding of directie. Wij vinden ook dat ouders naar de kinderen van onze school een voorbeeldfunctie hebben. Bij wangedrag van ouders kan aan hen de toegang tot de school door de directie geweigerd worden.

Het kan zijn dat, in de loop der tijd, er nieuwe gedragsregels bij komen omdat wij een leemte in deze lijst ervaren. Indien dat het geval is laten wij ons daarbij leiden door de gedachte dat het de goede sfeer moet bevorderen en niet moet zijn om allerlei geboden of verboden aan elkaar op te leggen.

Deze regels zullen, waar nodig, in eenvoudige bewoordingen naar de kinderen “vertaald” worden en in de vorm van klassenafspraken in de groep worden besproken. Deze afspraken komen aan de orde in kringgesprekken m.b.t. sociaal- emotionele ontwikkeling.

Verder staat elke veertien dagen een nieuwe “regel van de week” centraal.

En als niet aan deze omgangsregels gehoor wordt gegeven?

Als iemand zich niet houdt aan de omgangsregels betekent dit dat daardoor de sociale omgang met elkaar in de knel komt of kan komen? Degene die hiervan de oorzaak is wordt hierop aangesproken en indien dit vaker voorkomt wordt een passende straf gezocht. Uiteraard worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld.

Wat doen we in dit geval?

De leerkracht beslist, in overleg met een collega, of een leerling grensoverschrijdend gedrag* vertoont; De leerkracht maakt een aantekening in het leerling-dossier en stelt het kind en zijn ouders op de hoogte. Als een ouder of een kind een klacht heeft, kan deze terecht bij de directeur of de locatieleider.

*Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan we gedrag dat bewust kwetsend is. Voorbeelden hiervan zijn: het bewust vernielen van materialen, het bewust pijn doen aan een ander of het uitschelden van een ander.

De consequenties van het overtreden van regels:

We weten dat kinderen grenzen opzoeken en dat het voor kan komen dat ze over een grens heengaan. We zijn ons ervan bewust dat kinderen hiervan zouden moeten leren en in de meeste gevallen is dat ook zo. Als echter het gedrag van een kind regelmatig gecorrigeerd moet worden dan heeft dat consequenties.

We noteren bij herhaaldelijk afwijkend gedrag in het leerlingendossier wat er is gebeurd. De gedragingen worden met de IB-er besproken en indien deze het nodig acht worden ook de locatieleider en directeur in kennis gesteld. Met de ouders worden de gedragingen van de leerling besproken, eventueel met behulp van het logboek dat is aangemaakt. Met de ouders worden afspraken gemaakt hoe gezamenlijk gewerkt kan worden aan het veranderen van het gedrag van de leerling. Hierover worden afspraken gemaakt die op papier worden gezet en ter goedkeuring en ondertekening aan de ouders van de leerling worden gegeven.

Bij dit gesprek zijn in ieder geval de leerkracht en de locatieleider aanwezig en zo mogelijk de IB-er. Indien ongewenst gedrag continueert en leerling niet meer te handhaven is op onze school kan deze definitief van school verwijderd worden. Zie hiervoor de regeling toelating, schorsing en verwijdering van leerlingen, opgesteld door de stichting PrOo.

Een ernstige vorm van gedragsoverschrijdend gedrag is het pesten. Zowel voor de gepeste leerling(en), de pester(s), maar ook voor de omstanders is dit schadelijk. We weten dat pesten in onze samenleving voorkomt en dat de piek ligt bij jeugdigen tussen de tien en veertien jaar. Het zou struisvogelpolitiek zijn

als we zouden beweren dat pesten op de Blerck niet voorkomt. Door het juist te onderkennen kunnen we ernstige uitwassen voorkomen. Daarom besteden we in een pestprotocol hieraan aandacht.

In het pestprotocol beschrijven we onder meer:

Wat we onder het pesten verstaan;

Stappenplan;

Hoe we leerlingen begeleiden die gepest worden en de leerlingen die pestenpesten

De consequenties van het pesten;

Oorzaken van pestgedrag;

Adviezen aan ouders van gepeste leerlingen;

Adviezen aan ouders van pesters;

Adviezen aan alle andere ouders.

Pestprotocol, behorend bij het gedragsprotocol:

Het pesten

Op De Blerck verstaan wij het volgende onder pesten:

“Pesten is het herhaaldelijk en aan de buitenwereld meestal verborgen gedrag dat gericht is op het met opzet veroorzaken van menselijk lijden bij een bepaald persoon”.

Verborgen betekent dat het zich vaker voor kan doen buiten het zicht van anderen of anoniem via briefjes, chatten, sms of internet.

Het mag duidelijk zijn dat pestgedrag niet geaccepteerd wordt.

Uiteraard proberen we dit gedrag vroegtijdig te signaleren zodat we tijdig kunnen ingrijpen. Om het pesten te voorkomen geven we de kinderen hierover informatie wat de oorzaken en gevolgen kunnen zijn van pestgedrag. We doen dit op de volgende momenten of n.a.v. gebeurtenissen, bijvoorbeeld in de groep of in de school:

Op school willen we wekelijks een onderwerp aan de orde stellen uit onze methode “Kinderen en hun sociale talenten”.

Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen dan aan de orde.

Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouder(s) / verzorger(s), hierna genoemd: ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd.

Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels (zie gedragsregels)

Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten!

En als er gepest wordt?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders);

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld;

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen;

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak;

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren;

De stichting Proo heeft een vertrouwenspersoon aangesteld (zie schoolgids). Ook is er op elke school een schoolcontactpersoon.

Op De Blerck is dat Ans Berkhout.

De gedragsregels, zoals die al eerder werden genoemd, zijn niet voor niets opgesteld. Als anderen niet op de voorgestelde wijze worden benaderd kan dit ook op een negatieve manier gebeuren. Dat kunnen signalen van pesten zijn. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

Altijd een negatieve bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen;

Zogenaamde leuke of sarcastische opmerkingen maken over een klasgenoot;

Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;

Briefjes met vervelende teksten doorgeven;

Beledigen;

Opmerkingen maken over de ander, bijvoorbeeld over de kleding;

Isoleren;

Buiten school opwachten, slaan of schoppen;

Op weg naar huis achterna rijden;

Naar het huis van het slachtoffer gaan;

Bezittingen afpakken;

Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer;

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen, maar ook kinderen hebben het bedacht.

Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Anti pestregels (afspraken en stappenplan):

Allereerst zijn er vier afspraken:

Vertel de meester of de juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.

Blijft de pester doorgaan dan direct de meester of juf inschakelen.

Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.

Opzettelijk iemand pijn doen, mentaal of fysiek, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.

We hebben het volgende stappenplan opgesteld en besproken met de leerlingen om het pesten tegen te gaan.

Er eerst zelf (en samen) uit proberen te komen.

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen. We houden de leerlingen altijd voor dat klikken niet goed is maar dat het in dit geval zeker niet als klikken wordt aangemerkt.

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties

Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). De leerkracht maakt een aantekening in zijn/haar map. Hij/zij gebruikt hiervoor het formulier: "Signalering pesten" (zie bijlage) Bij de derde melding worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie-pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties:

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden).Stap 1 t/m 4 leveren vervolgens geen positief resultaat op voor de gepeste. De leerkracht neemt duidelijk stelling in en er volgt straf. We kennen daarin 5 fases afhankelijk van de resultaten van gesprekken en maatregelen:

Fase 1

Kan bestaan uit (afhankelijk van het kind en de straf gerelateerd aan het pestgedrag):

Een of meerdere pauzes binnen blijven en/of

Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn en/of

Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem en/of

Door een gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt en/of

Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Fase 2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. Bijv. in gesprek gaan met het kind. Wanneer dat niet helpt, inschakelen van deskundige hulp.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of (school)maatschappelijk werk.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

Fase 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden (zie schoolgids).

Begeleiding van de gepeste leerling:

Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;

Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens, na het pesten;

Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken;

De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren;

Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen;

Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;

Nagaan welke oplossing het kind zelf wil;

Sterke kanten van de leerling benadrukken;

Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt;

Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s);

Het gepeste kind niet overbeschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester:

Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen);

Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste;

Excuses aan laten bieden;

In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;

Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt;

Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren;

Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?

Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn;

Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn

Een problematische thuissituatie.

Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).

Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.

Voortdurend met elkaar de competitie aangaan.

Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.

Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.

Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.

Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.

Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.

Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

Neem het probleem van uw kind serieus.

Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.

Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.

Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.

Besteed extra aandacht aan uw kind.

Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.

Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.

Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

Neem de ouders van het gepeste kind serieus.

Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.

Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.

Geef zelf het goede voorbeeld.

Leer uw kind voor anderen op te komen.

Leer uw kind voor zichzelf op te komen.